

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

У рамках проєкту
Національного фармацевтичного університету
«ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКОВІ ШКОЛИ СЛОБОЖАНЩИНИ»
до 15-річчя наукової школи професора *Алли КОТВИЦЬКОЇ*

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

28 травня 2025 року

Харків
НФаУ
2025

Як бачимо з результатів аналізу споживання мінеральних вод, найбільше пацієнтам санаторіїв «Алмаз» і «Кристал» призначали пиття води «Нафтуся»: за період із 2018 р. по 2024 р. було спожито понад 1 млн л (1172023 л) води. Споживання мінеральної води «Марія» за цей період удвічі менше – 546113 л. Вода «Софія» призначається вкрай рідко (у випадках дуже пониженої кислотності), тож споживання її незначне – 44840 л, при цьому з 2022 р. її не призначають зовсім. Співвідношення споживання мінеральних вод за період 2018 – 2024 рр. «Софія», «Марія» та «Нафтуся» становить 1 : 12,2 : 26,1.

Проведений аналіз споживання мінеральних вод у 2018 – 2024 рр. при санаторно-курортному лікуванні пацієнтів у санаторіях «Алмаз» та «Кристал» показав, що найчастіше пацієнти санаторіїв вживають воду «Нафтуся», удвічі рідше – «Марія», і дуже рідко – «Софія», співвідношення використання вод становить 26,1 : 12,2 : 1. Перспективою подальших досліджень є опитування лікарів щодо особливостей призначень цих мінеральних вод.

ПЕРСПЕКТИВНІ ПИТАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕНАКАПАВІРУ ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ ВІЛ-ІНФЕКЦІЇ

Єфремова В.В., Панфілова Г.Л.

ДП «Державний експертний центр МОЗ України», м. Київ, Україна

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

andreichuklika@gmail.com

Протягом останніх десятиріч відбулася суттєва еволюція епідемічного процесу ВІЛ-інфекції в Україні. Актуальність питання профілактики та лікування ВІЛ як у клінічному, так і соціальному аспекті, сприяла впровадженню нових способів поширення обізнаності про захворювання, а також підходів до боротьби з його поширенням. Чималу роль у цьому відіграв міжнародний досвід. Зокрема, окрім класичних підходів до лікування за стандартними клінічними протоколами, вчені та спільнота фахівців сфери охорони здоров'я все частіше

почала звертати увагу на методи, які б дозволили досягти не просто вірусної супресії, а й зрозуміти природу ВІЛ і, відповідно, знайти спосіб його знищення.

Мета дослідження полягала в аналізі перспектив застосування ленакапавіру для профілактики ВІЛ-інфекції.

Під час дослідження було використано метод емпіричного аналізу даних спеціальної літератури. В аналізі використовувалися дані, що представлені у наукових виданнях, які цитуються у базах Національного центру біотехнологічної інформації (NCBI). Глибина наукового пошуку становила 4 роки.

Загальноприйнятою практикою лікування ВІЛ-інфекції було і наразі залишається призначення антиретровірусних препаратів, здебільшого у лікарських формах, призначених для перорального застосування. На жаль, необхідність постійного контролю прийому, ймовірність лікарських взаємодій та навантаження на основні органи, де відбуваються базові етапи фармакокінетики препаратів, зокрема печінку та нирки, негативно впливає на комплаєнс. Альтернативний варіант введення деяких ін'єкційних препаратів двічі на рік теж залишається недосконалим. Таким чином, пошук оптимального застосування антиретровірусних препаратів залишається актуальним. Варто зазначити, що це питання було одним із провідних у рамках «Конференції з ретровірусів та опортуністичних інфекцій (CROI)» у Сан-Франциско, яка відбулася у березні 2025 року. Зокрема, групою вчених із Emory University та Grady Health System були представлені результати дослідження ленакапавіру, інгібітору капсиду ВІЛ. Так, у вересні 2024 року за попередніми результатами дослідження щодо застосування ін'єкційного ленакапавіру тривалої дії для профілактики ВІЛ-інфекції, подвійного сліпого, багатоцентрового, рандомізованого клінічного випробування PURPOSE-2 (за офіційними даними заплановано 5 таких етапів, спонсор дослідження: Гілеад Саєнсіз (Gilead Sciences)) було встановлено високу ефективність препарату при підшкірному введенні цисгендерним чоловікам, трансгендерним чоловікам і жінкам, а також гендерно небінарним особам, які мають сексуальні стосунки з партнерами, що мали стать, ідентифіковану, як

чоловічу, при народженні. Близько 3000 учасників старше 16 років (представники країн Південної Африки, США, Аргентини, Мексики, Перу та інших потенційно загрозливих у аспекті поширення ВІЛ регіонів) були рандомізовані у співвідношенні 2:1 для введення підшкірних ін'єкцій ленакапавіру або ж щоденного прийому комбінації TDF/FTC (тенофовіру дизопроксилу фумарату/емтрицитабіну). Плацебо не призначали з огляду на доведений профіль ефективності препаратів для доконтактної профілактики. За попередніми даними монопрепарат ленакапавіру був на 89% ефективнішим, зберігаючи при цьому високий профіль переносимості, а у 99,9% нові випадки ВІЛ-інфекції були відсутні. Також потенційно було встановлено, що ленакапавір може зберігати свою ефективність набагато довше, а отже потенційно може розглядатися можливість введення підшкірних ін'єкцій один раз на рік.

Отримані результати стали поштовхом до впровадження ряду інших досліджень, зокрема PURPOSE 3, основною метою якого є забезпечення оптимальної профілактики ВІЛ у цисгендерних жінок США. PURPOSE 4 залучає людей, які вживають ін'єкційні наркотики, також триває набір до дослідження PURPOSE 5 у Великій Британії та Франції, що пропонує за основну ідею визначення переваги призначення ленакапавіру замість стандартної доконтактної профілактики препаратами для перорального застосування.

Попри багатонадійний аналіз вже отриманих даних щодо застосування ленакапавіру, даний препарат ще буде досліджуватися у порівнянні з іншими антиретровірусними та ЛЗ, які можуть бути показані при комплексному лікуванні ВІЛ-інфекції. За рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я необхідно вирішити низку питань щодо безпечності призначення ленакапавіру жінкам під час вагітності та лактації, визначити ефективність та профіль безпеки препарату серед груп населення, які не були залучені до актуальних етапів дослідження та, безумовно, опрацювати ідеї імплементації новітнього препарату у різних країнах. Перспективним видається додавання ленакапавіру до переліку засобів профілактики ВІЛ, у якому вже включені препарати тенофовіру, кільце

дапівіріну та каботегравір тривалої дії з огляду на потреби регіонів, де показник захворюваності на ВІЛ все ще залишається високим.

Систематизуючи результати проведеного аналізу можна стверджувати, що застосування ленакапавіру є перспективним для профілактики ВІЛ-інфекції за умови завершення усіх запланованих досліджень щодо його ефективності та безпеки.

РОЛЬ ФАРМАЦЕВТА У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОПІЦІ ГЕРІАТРИЧНИХ ПАЦІЄНТІВ

Камак Д. О., Степанова С. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

nutriciologiastepanova@mail.com

Зі зростанням тривалості життя та демографічним старінням населення стає дедалі актуальнішою проблема забезпечення якісної фармацевтичної допомоги геріатричним пацієнтам. Особи похилого віку часто мають коморбідні та/або поліморбідні захворювання, потребують складної медикаментозної терапії, а також стикаються з фізіологічними змінами, що впливають на фармакокінетику та фармакодинаміку лікарських засобів. У таких випадках роль фармацевта виходить за межі звичайного відпуску ліків – він має володіти спеціальними знаннями, бути обізнаним у вікових особливостях пацієнтів та вміти надавати професійне фармацевтичне консультування.

Метою дослідження було вивчити роль та обізнаність фармацевтів у наданні фармацевтичної опіки геріатричним пацієнтам.

Дослідження проводилося шляхом анкетного опитування фармацевтів, які працюють в аптечних закладах України. В роботі використані соціологічний, системно-аналітичний, статистичний методи.